

El mètode Gay Talese o el triomf com a excepció



DENIS DOYLE / GETTY

DAVID VIDAL
CASTELL

Arriben a la ciutat amb cotxes enormes, beuen whisky amb cervesa i persegueixen dones que no són les seves i que no triguen a oblidar. Són en part artistes de circ i en part gitanos, gràcils a l'aire, pesants i maldestres a terra. Es queden poc temps a les ciutats, només el que els cal per acabar la feina i anar-se'n a un altre port, a un altre pont. Són els obrers del metall o *boomers*, mà d'obra nòmada durant el boom –d'aquí el nom– de la construcció als EUA a mitjans del segle XX. Acròbates sense xarxa que grimpen sobre bigues de vint centímetres a 200 metres de l'aigua. I sobretot d'ells en parla *El puente*, de l'escriptor i periodista del *New Yorker*, i figura emblemàtica del New Journalism, Gay Talese. El tal pont és un colós de quatre quilòmetres de llargada i setanta pisos d'altura entre Staten Island i Brooklyn, anomenat pont Verrazano-Narrows, que l'Autoritat Portuària va decidir erigir el 1959. El llibre és, doncs, una reedició, valuosa perquè, tot i ser una obra menor en el catàleg de Talese, som

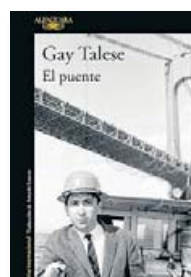
davant d'un reportatge novel·lat minuciós i modèlic, que no estava traduït ni al català ni al castellà.

Les virtuts del text són fruit del que podem anomenar mètode Talese. Amb l'excusa d'explicar com s'alça un pont gegantí descobrim tot d'històries de persones al voltant del projecte: els que són expulsats de casa seva, els enginyers que el construeixen, els obrers que s'hi juguen la vida. La història del *boomer* Jack Kelly, 106 quilos i 52 punts de sutura al cap. Del capatàs i supervivent Art a la merda Drilling. La història dels amants secrets que vivien en cases veïnes i que el pont separaria. La d'una família amb disset fills o la del dentista que s'acabava de gastar 13.000 dòlars en una consulta que aniria a terra. Històries de superació i fracàs, d'heroïcitats i de derrota. Mai d'èxit, perquè en les epopeies periodístiques de Talese –*La mujer del prójimo* (1981), *Honrarás a tu padre* (1971), *El motel del voyeur* (2016)– l'èxit és una excepció, una anormalitat fràgil i sempre espúria.

¿Com s'ho fa Talese per convertir qualsevol tema en una gran epopeia de gent normal que fracassa en

tot, però que no deixa d'intentar-ho? ¿Quin és el mètode Talese? Doncs escoltar i mirar, ben enganxat a la gent, pensar com un animal, interessar-se per tot. García Márquez, un altre periodista narratiu de llegenda, ho resumia dient que la seva feina es reduïa a “*ver, vivirlo y contarlo*”; i aquest “viure-ho”, que és pura etnografia sobre el terreny, és el que permet a García Márquez i a Talese que el lector se senti com si fos allí. Per això explica Talese a *Vida de un escritor* (2006) que quan va començar volia fer servir frases com les de Carson McCullers i John O'Hara als seus textos. “Però jo era periodista, no escriptor de ficció”, diu, així que no se les podia inventar, aquestes frases. I per recrear escenes, evocar diàlegs, construir personatges ambigus o narrar detalls significatius havia de ser molt a prop de les fonts, saber-ne tot. Què beuen, com caminen, com esmorzen, quin pijama porten, com parlen, com estimen, què somien, de què tenen por. Tot. L'acabat de traspasar Tom Wolfe, ideòleg d'aquest mètode, en va dir “reporterisme de saturació” al llibre *The New Journalism* (1973), i no és sinó el treball previ i imprescindible per poder escriure periodisme amb l'estil del realisme literari.

Talese, específicament, va decidir aprendre del que veia al taller de sastreria dels seus pares, que xerraven aparentment de manera banal amb els clients però que anaven obtenint-ne la informació necessària per fer la seva feina. Saber escoltar. Saber mirar. Així, Talese va escriure el que potser és el millor retrat que ens ha quedat de Frank Sinatra –*Sinatra is cold*–, sense haver parlat amb ell ni una sola vegada. Però, això sí, després d'haver-se passat setmanes enganxat al cul de Sinatra, seguint-lo a tot arreu, observant-lo i escoltant-lo. I descobrint-hi, sota la pell de l'èxit, la solitud d'una persona que col·leccionava, com totes, fracassos íntims. Com els dels *boomers*. Com els nostres. ♦♦



EL PUENTE

GAY TALESE

ALFAGUARA

TRADUCCIÓ

D'ANTONIO LOZANO

218 PÀG. / 19,90 €